

Z tvé ruky, Pane můj...

Jak nesčetná jsou tvá díla, Hospodine! Všechno jsi učinil moudře; země je plná tvých tvorů. (Ž 104:24)

1. čtení: Marek 6:30-44

Hlavní čtení: Žalm 104

ÚVOD: PROČ JSME DNES PŘIŠLI?

Milí bratři, milé sestry,

dnes jsme přišli Pánu Bohu poděkovat za letošní úrodu. Vzdát mu díky za to, že stromy jsou plné ovoce. Pole, zahrady a vinice vydaly a stále ještě vydávají své plody. Chléb si můžeme koupit v pekárně. Dokonce si máme na něj co namazat a něco k němu přikusovat. Přišli jsme společně dobrořečit Hospodinu za to, že voda úplně nezmizela z naší krajiny. A my i zvířata jsme měli co pít. Tráva rostla a zelenala se, až nám to snad někdy lezlo na i nervy. Vždyť sekačky si letos moc neodpočinuly. Přišli jsme vyvyšovat našeho nebeského Otce za to, že nás stále udržuje při životě. Že se o nás všemožně stará. Že pečuje o přírodu kolem nás. Že si hledí svého stvoření – nejen v naší krajině, ale po celém světě a v celém vesmíru.

Ne, dnes jsme nepřišli brblat na to, že se nám leccos vypěstovat nepodařilo. Nepřišli jsme si stýskat, že se nám ve všem nezadařilo tak, jak jsme si představovali. Brbláme a stýskáme si každou chvíli. Tak dnes ne, bratři a sestry. Teď ne. Teď se chceme v tichosti ponořit do Božího slova, které oslavuje Boha za jeho mnohotvárnou a moudrou, odvěkou i každodenní činnost, tvořivost, péči a píli. Chceme se na chvíli připojit ke zpěvu Žalmu 104, který je nejdelší souvislou chválou Boha Stvořitele v celém Písmu.

I. CHVÁLÍME TĚ ZA TO, ŽE JSI

To první, čeho si všímáme na dnešní biblické písni: **Žalmista nejdříve děkuje Stvořiteli za jeho dobrotu.** Dříve, než se ten věřící člověk rozhlédne kolem sebe... Dříve, než se podívá na tu pestrost a nádheru Božího stvoření, duchovním zrakem se zaměří na Hospodina samého. Ten zpěvák totiž není zaslepený Božími dary. On nechce od Boha jen brát. On chce být s Bohem zajedno. Neříká: *Poděkuj, má duše, za dary, které dostáváš.* Ale:

- *Dobrořeč, má duše, Hospodinu! Hospodine, Bože můj, jsi neskonalé velký, oděl ses velebnou důstojností.*

Dobrořeč, má duše, tomu, kdo dává. S ním buď, má duše, ve spojení. Na něj se navaž. K němu se cele obrať. Jemu se úplně vydej. Bratři a sestry, žel i my, věřící lidé, čas od času propadáme modloslužbě, modlářství. A to třeba tehdy, když nám víc jde o Boží dobré dary než o vztah se samotným Bohem. Než o Boha samého. Když nám víc záleží na tom, abychom od Boha něco měli, než abychom s Bohem byli. Přesně tomuto úskalí se žalmista sám dobře vyvaroval. I na konci své oslavné písně chválí Hospodina.

- ³¹ *Hospodinova sláva potrvá věčně! Hospodin se bude radovat ze svého díla.*³³ *Budu zpívat Hospodinu po celý svůj život, svému Bohu zpívat žalmy, dokud budu.* ³⁴ *Kěž mu je příjemné moje přemítání! Hospodin je moje radost.* ³⁵ *Kěž hříšníci vymizí ze země, kéž svévolníci nejsou! Dobrořeč, má duše, Hospodinu! Haleluja.*

Hospodin je moje radost. Jáť rozveselím se v Hospodinu, slovy Kralických. Zůstáváme tedy někde v půli cesty, když Bohu děkujeme jen za to, co nám dal. To pak znamená, že jsme ještě do hloubky nepochopili, že cílem našeho života je bytostný, věčný, radostný a věčný vztah s naším Bohem, dárce všeho dobrého. My jsme nebyli stvořeni jen proto, abychom od Boha brali dobré věci. Ale především proto, abychom se mu odevzdali a oddávali každý den našeho života. Bůh nás lidi nestvořil pouze proto, abychom nastavovali ruce a otevírali dlaně. Ale abychom denně rozevírali svou náruč a dávali mu k dispozici naše nitro, naše srdce.

II. CHVÁLÍME TĚ ZA TO, CO DĚLÁŠ

1) Bratři a sestry, není dnes v našich silách zastavit se u každého jednotlivého verše této dlouhé chvály Stvořitele. Pokusme se ji tedy shrnout. Zkusme v několika bodech odpovědět na jednoduchou otázku: **Co Bůh vlastně dělá?** Tak především: **Bůh stále tvoří.** Bůh je Stvořitel i Tvořitel. Ten, který kdysi dávno uvedl v život náš svět i širý vesmír.

Ale zároveň ten, který dnes a denně, v každické sekundě, tvoří dál. Bůh není hodinář, který kdysi uvedl celý vesmír do chodu, pak si nastavil budík na „konec vesmíru“, a teď ve spánku čeká, až ho budík vzbudí. Ne! Bůh neustále všechno řídí a všechno vede. Tak tomu bylo na počátku, kdy Hospodin stvořil veškerenstvo v šesti po sobě jdoucích dnech. (Gn 1) A tak tomu je i dnes. Slovy Pána Ježíše:

- *Můj Otec pracuje bez přestání, proto i já pracuji.* (J 5:17)

To nás naplňuje velikou útechou. To nám přináší pokoj. Že jsme dnes mohli otevřít oči a vykodrcat se z postele, dojít na záchod a do koupelny, obléknout se, něco sníst a něco vypít (i kdyby to byla jen káva a hrst prášků) a vydat se do kostela spolu s ostatními pěšky, na kole, nebo autem. Že jsme si směli podat ruce před kostelem a pak se zaposlouchat do hudby linoucí se z varhan. A otevřít naše ústa k chvále Hospodina. A soustředit naše jindy rozlitané myšlenky na modlitbu a čtení z Písma. To všechno se děje proto, že Bůh se i dnes postaral o kyslík v ovzduší. A o to, aby Slunce zase vyšlo nad naší hlavou. I o to, aby náš žaludek byl schopen přijmout potravu. Aby naše srdce ještě mělo sílu tlouct v naší hrudi. Aby naše plíce přijímaly kyslík. Tolik zázraků! Tolik důkazů, že Bůh je stále v práci! Že Bůh nás opatruje. Že s námi ještě neskončil. Že se o nás bude starat tak dlouho, dokud on uzná za vhodné. Copak žalmista chválí Boha za něco mimořádného, co člověče vidíš kolem sebe tak maximálně jednou za život? Ne! On chválí Boha za naprosto obyčejné zázraky všedních dnů.

2) Co dál nám žalmista sděluje? Že **Bůh je Bohem řádu, a ne bohem chaosu**. Bůh miluje řád. Našemu vesmíru, našemu světu vtiskl své pořádky. Vody zůstávají tam, kde mají být. Pevnina je tam, kde má být. (v. 8-9) Rostliny rostou tam, kde mají růst. (v. 14.16) Zvířata žijí tam, kde mají žít: Divocí osli poblíž potůčků (v. 11), čáp hnízdící v cypřiších (v. 17), kamzík prohánějící se po skalách (v. 18a), daman ukrytý v norách (v. 18b), velké ryby i malé rybičky plující v moři (v. 25n). Všechno je tam, kde má podle svého Stvořitele své místo pro život.

A také: Všechno se děje tehdy, kdy se podle Boha má dít. Divoká zvěř ví, kdy má jít na lov a kdy má odpočívat. (v. 20-22) Člověk ví, kdy má pracovat a kdy má spát. (v. 23) Dokonce:

- *Učinil jsi měsíc k určování času, slunce ví, kdy k západu se schýlit.*

Náš Bůh není Bohem zmatku. (1K 14:33) On je Bohem, který všemu a všem dává svůj řád. Přemýšlejme nad tím, bratři a sestry! Jak moc jsme my lidé zvyklí na to, že stvoření má od Boha daný řád! Nás nevykolejí fakt, že všechno je tak, jak má být. Nás naopak vykolejí fakt, že něco není tak, jak má být. Uvedu naprosto banální příklad. V den, kdy jsem psal toto kázání, jsem šel za šera k umyvadlu umýt si ruce. A přitom jsem kopl do plastové židličky a způsobil rámus po celém domě. Proč jsem do ní kopl? Protože ta plastová stolička tam měsíc nebyla! Naše holky ji měly v lázních. A najednou: Něco bylo jinak, než jak má být. Něco narušilo zaběhnutý pořádek. Takové okamžiky nastávají každou chvíli. A často nás nepříjemně rozhodí. Neohlášená návštěva. Zdražené potraviny. Tělesná bolest. Nabourané auto. Domácí hádka (tedy pokud se doma nehádáte pořád).

Až nás zase něco pořádně rozhodí, zkusme nejdřív zareagovat takto: Začněme poděkováním Pánu Bohu za to, že tak dlouho bylo všechno v pořádku. Že jsme z jeho milosti a dobroty směli prožít delší čas bez výkyvů a bez větších problémů. A přitom věrme, že i tento nastalý chaos v našem životě si Bůh nakonec použije ke svým záměrům. Vždyť nic se neděje bez jeho dopuštění. Vůbec nic!

Všimněme si také, že události, které my vnímáme jako temné, chaotické a zlé, žalmista oslavuje jako události, které dělá Bůh. A které si Bůh používá nakonec ke své slávě. Třeba:

- *Z vichrů si činíš své posly, z ohnivých plamenů sluhy.*
- *Shlédne na zemi a ta se třese, dotkne se hor a kouří se z nich.*

Tedy požáry, vichřice, i zemětřesení i sopečná činnost – to nejsou výpadky Boží péče. To si Bůh zrovna nevzal volno, to Bůh neusnul za počítačem. Žalm 104 nás učí dívat se i na tyto tragické události jako na přímé Boží prozřetelné dílo. Vždyť platí:

- *Všechno jsi učinil moudře...*

3) Za zmínku dále stojí, že podle žalmisty **Bůh všechny sytí a napájí**. Je to dobrotivý Otec, který dává nápoj i pokrm všemu živému. A nejen lidem. I zvířatům a rostlinám.

- ¹³ *Ze svých síni zavlažuješ hory, země se sytí ovocem tvého díla.* ¹⁴ *Dáváš růst trávě pro dobytek i rostlinám, aby je pěstoval člověk, a tak si ze země dobýval chléb.*

- ¹⁵ *Dáváš víno pro radost lidskému srdci, až se tvář leskne víc než olej; chléb dodá lidskému srdci síly.* ¹⁶ *Hospodinovy stromy se sytí vláhou, libanónské cedry, které on zasadil.*

Bůh ze své ruky krmí lvíčata. (v. 21) Ze svých potoků dává napít divokým oslům. (v. 11) Zpěvák nakonec zvolá:

- ²⁷ *A to vše s nadějí vzhlíží k tobě, že jim dáš v pravý čas pokrm; ²⁸ rozdáváš jim a oni si berou, otevřeš ruku a nasytí se dobrým.*

Bůh si evidentně nedrží odstup od svého stvoření. Jistě, on je svrchovaný Pán. Ale zároveň i pastýř celého stvoření. Ochránce a živitel. Živí své stvoření, jako když my dáváme kostičky psům, lijeme vodu ovčím a sypeme žrádlo rybičkám. Vzpomeňte na první čtení: Pán Ježíš přece také sytil zástupy. Tím ukázal, že spolu se svým Otcem pečuje o Boží stvoření. (Mk 6)

4) A z dnešního žalmu slyšíme ještě zásadnější výroky: Že Bůh dává i odnímá život.

- ²⁹ *Skryješ-li tvář, propadají děsu, odejmeš-li jejich ducha, hynou, v prach se navracejí.* ³⁰ *Sesíláš-li svého ducha, jsou stvoření znovu, a tak obnovuješ tvářnost země.*

Ano, i to Bůh umí. Někdy skryje svou tvář. Odejme své rozmanité pozhnání. Odtáhne od nás svou dobrotivou ruku. A my propadáme děsu. Proč? Protože víme, že jen on se o nás dobře stará. Že jsme na něm naprosto závislí. Možná to někdy dělá právě proto... Možná od nás někdy odvrací svou dobrotivou tvář, abychom si znovu prožili, že celý náš život závisí jen na něm. Od A do Z. Od narození až do smrti. A co náš pozemský život... I celá naše věčnost!

Odvolávat ze života: I to tedy Bůh dělá. I to patří do jeho kompetence. Nejen život dávat. Ale i život brát. Brát si svého ducha zpět k sobě. Odnímat životní energii. Ale přitom Bůh svého životodárného ducha znovu dává svému stvoření. Jeden zemře. Druhý se narodí. Stvoření se bez Petra Kulíka dlouho obešlo. A zase se bez Petra Kulíka jednou obejde. Je jen jeden, bez kterého se stvoření neobejde – a my lidé to rozhodně nejsme! Je jen jeden, kdo stále znovu obnovuje tvář země, kdo ji stále znovu svým duchem probouzí k životu.

III. CHCEME SE RADOVAT SPOLU S TEBOU

Bratři a sestry, ještě na dvě důležité výpovědi bych vás chtěl upozornit. Ta první nás hned rozveselí. A ta druhá nás možná trochu rozesmutní. Žalmista zpívá:

- *Hospodin se bude radovat ze svého díla.*

To je naprosto unikátní výrok v celé Bibli! Jistě, velmi často se třeba jen v knize Žalmů mluví o radosti. Srdce člověka se raduje z Hospodina. (Ž 16:9) Spravedliví se radují z Boží přízně. (Ž 32:11) Radují se pokorní. (Ž 34:3) Raduje se král. (Ž 21:2) Raduje se hora Sijón. (Ž 48:12) Raduje se celý Izrael. (Ž 149:2) Radují se celé národy. (Ž 67:5) Radují se dokonce i nebesa a země. (Ž 96:11) Ale že by se Bůh radoval? Že by se Bůh veselil z toho, co učinil? To slyšíme jen zde. Jen v tomto žalmu. Na samém začátku Bible (Gn 1) Bůh konstatuje, že všechno vytvořil velmi dobře. (Gn 1:31) Ale zde žalmista dodává, že **z toho, co Bůh činí, má Bůh sám radost**. Svatý, moudrý, spravedlivý, vševědoucí a věčný Bůh se raduje z toho, co vymyslel a vytvořil. Z toho, co stále tvoří a o co stále pečuje. Tak řekněte: Proč bychom se také my, ubozí smrtelníci, neměli radovat z Božího díla?

Radost nám však na první poslech může zkazit ten žalmistův závěr:

- *Kéž hříšníci vymizí ze země, kéž svévolníci nejsou!*

Než si však necháme pokazit celý dojem z dnešního biblického zpěvu, zkusme ta slova přeformulovat. Zkusme je říct kladně. Třeba takto: **At' každý člověk pozná, že Bůh je dobrý Stvořitel!** At' není živáčka, který by se osobně nesetkal se svým Bohem, skrze Krista, našeho Pána. At' si každý muž a každá žena váží Boha! At' každý z nás skoncuje s hříchem. Tedy: At' všichni Bohu vyznají, že na něj každou chvíli zapomínají. At' od něj znovu přijmou odpuštění, posvěcení a dar nového života.

A víte co? Začněme s tím hned! Pojd'me, hříšníci. Přijměme ujištění o Boží lásce zjevené v Ježíši Kristu u jeho stolu. U Kristova stolu zmizí naše hříchy. U jeho stolu přestaneme jako hříšníci existovat. U Kristova stolu – skrze chléb, víno a Boží slovo – nás Bůh zase nasytí svým milosrdenstvím. Skrze Ducha svatého vloží do srdcí svůj pokoj, lásku a ujištění o novém životě. A my opět z celého srdce odpovíme:

- *Dobrořeč, má duše, Hospodinu! Haleluja.*